

6. Міжнародне гуманітарне право. URL: <https://minre.gov.ua/rubric/mizhнародne-gumanitarne-pravo>.____(дата звернення: 19.04.2022).

7. Управління Верховного комісара ООН з прав людини. Україна: оновлення серед цивільного населення 18 квітня 2022 року. URL: <https://www.ohchr.org/en/news/2022/04/ukraine-civilian-casualty-update-18-april-2022>_(дата звернення: 20.04.2022).

8. Денісова Людмила. Країна-окупант РФ викрадає українських дітей. URL: <https://www.facebook.com/denisovaombudsman/posts/517421623072448>_(дата звернення: 20.04.2022).

9. Актуальні питання норм міжнародного гуманітарного права в Україні. URL: <https://minre.gov.ua/page/aktualni-pytannya-mgp-v-ukrayini>_(дата звернення: 19.04.2022).

10. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>_(дата звернення: 20.04.2022).

УДК 336.763(477)

Одинак О. О.
*суддя Апеляційного суду
Чернівецької області*

ЦИВІЛЬНО – ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ ПРО НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Особливістю договору про надання фінансових послуг є насамперед специфіка предмету та об'єкта зазначеного договору. За словами В. Луця, головна відмінність цієї групи договорів, у порівнянні з договорами про виконання робіт, полягає у тому, що надання фінансових послуг невіддільне від діяльності особи, яка отримує послуги. Результат такої діяльності виступає не у вигляді речей матеріального світу, як це має місце в договорах підряду, а полягає безпосередньо в процесі надання послуги [1, с. 175].

Предметом договору про надання фінансових послуг є здійснення відповідних фінансових операцій, а об'єктом виступають фінансові активи, для визначення юридичної долі яких, особи проводять фінансові операції (фінансові кошти, цінні папери тощо). Визначальними ознаками договорів про надання фінансових послуг виступають специфічний предмет (фінансові активи), фінансовий характер зустрічного зобов'язання і господарський статус послугонабувача (банківських установ або інших суб'єктів господарювання, у

встановлених законом випадках), що обумовлює фінансово-кредитний характер зазначених зобов'язань.

Наявність у цього договору спеціального предмету зумовила виділення договорів про надання фінансових послуг у самостійну групу цивільних зобов'язань з надання фінансових послуг, поруч із зобов'язаннями з надання окремих видів послуг [5].

Необхідність належного захисту прав споживачів фінансових послуг зумовлює внесення змін до законодавчих актів, які регламентують порядок надання фінансових послуг.

Насамперед Закон України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг від 20 вересня 2019 року № 122-ІХ вносить зміни до ст. 6 Закону № 2664 та передбачає вимоги до договору про надання фінансових послуг [2]. Визначено, що договір про надання фінансових послуг укладається виключно у письмовій формі, зокрема: у паперовому вигляді; у вигляді електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 р. № 851-ІV; шляхом приєднання клієнта до договору, який може бути наданий йому для ознайомлення у вигляді електронного документа на власному веб-сайті особи, яка надає фінансові послуги, та/або (у разі надання фінансової послуги за допомогою платіжного пристрою) на екрані платіжного пристрою, що використовується особою, які надають фінансові послуги; у порядку, передбаченому Законом України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 р. № 675-VІІІ [3].

До того ж, серед іншого передбачається:

- один екземпляр, укладеного у паперовому вигляді, договору а також додатки до нього (за наявності) клієнту видаються установою, яка надає фінансові послуги, одразу після його підписання, проте до початку надання клієнту фінансової послуги;
- якщо договір про надання фінансових послуг укладено шляхом приєднання, тоді договір має складатися з індивідуальної частини та публічної частини договору, підписанням якого клієнт приєднується до договору загалом; [4]
- публічна частина договору про надання послуг обов'язково оприлюднюється і повинна бути доступною для ознайомлення клієнтів на веб-сайті юридичної особи, яка надає фінансові послуги, та має надаватися клієнту на його вибір у спосіб, що дозволяє встановити дату надання, з використанням контактних даних, які зазначено клієнтом. Усі редакції публічної частини договору повинні зберігатися на своєму веб-сайті юридичної особи, яка надає фінансові послуги, із зазначенням терміну їхньої дії; [5]

- індивідуальну частину договору з клієнтом укладають у письмовій формі (у паперовому вигляді або у вигляді електронного документа). Якщо індивідуальну частину договору укладено тільки у паперовому вигляді, один екземпляр індивідуальної частини та додатки надаються клієнту після його підписання, але до початку надання клієнту фінансової послуги. Примірник індивідуальної частини договору, укладений у вигляді електронного документа, а також додатки до нього вважаються отриманими клієнтом, якщо даний екземпляр за домовленістю з особою, яка надає фінансові послуги, та клієнта надіслано на адресу електронної пошти клієнту або надіслано іншим способом на його клієнта, що дозволяє визначити дату відправлення; [6]
- будь-які пропозиції особи, яка надає фінансову послугу, клієнту про зміну суттєвих умов договору про надання фінансових послуг, у т.ч. укладеного шляхом приєднання споживача фінансових послуг до договору, повинні здійснюватися у строки, встановлені договором, шляхом направлення особою, яка надає фінансову послугу, клієнту повідомлення у спосіб, що дозволяє встановити дату відправлення повідомлення. Умови договору про надання клієнту пропозицій про зміну зазначених умов договору іншим способом, ніж той, що дозволяє встановити дату відправлення повідомлення клієнту, а також збільшення фіксованої процентної ставки за договором без письмової згоди клієнта є нікчемними;
- законами про окремі види фінансових послуг може встановлюватися інший порядок укладання договору між особою, яка надає фінансову послугу, та її клієнтом;
- умови договору про надання фінансових послуг, що обмежують права клієнта, порівняно з правами, встановленими законом, є нікчемними;
- при виникненні неоднозначного тлумачення прав та обов'язків сторони за договором за участю споживача фінансових послуг дані права та обов'язки тлумачаться на користь такого споживача

Тому договори про надання фінансових послуг посідають особливе місце в системі цивільно-правових договорів і належать до найбільш динамічного підвиду договорів про надання послуг. Характеристики договорів про надання фінансових послуг такі: одним із учасників операції є банки та інші фінансові установи; предметом цих договорів є грошові кошти або інші фінансові активи; об'єктом є фінансові активи (грошові кошти, цінні папери тощо) для здійснення фізичними особами фінансових операцій надання послуг; істотною умовою договору про фінансові послуги є зазначення виду фінансової послуги - найменування фінансової операції, яка має бути операцією з фінансовими активами, яка може бути визнана фінансовою послугою лише безпосередньо як предмет договору про надання фінансових послуг.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Луць В. Строки і терміни в цивільному праві: монографія / за ред. В. Луця. Київ : Юрінком-Інтер, 2013. 320 с
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг: Закон України від 20 вересня 2019 року № 122-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/122-20#Text> (дата звернення 13.02. 2022 р.)
3. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення 13.02. 2022 р.)
4. Oleksandr O. Bryhinets, Ivo Svoboda, Oksana R. Shevchuk, Yevgen V. Kotukh, Valentyna Yu. Radich (2020). Public value management and new public governance as modern approaches to the development of public administration institutions. Revista San Gregorio institutions-2020. Núm. 42 (2020).
5. Цивільне право України. Особлива частина. URL: https://pidruchniki.com/1512070249937/pravo/klasifikatsiya_dogovoriv_pro_nadannya_finansovih_poslug (дата звернення 13.02. 2022 р.)
6. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення 13.02. 2022 р.)

УДК 349.222.2

Онищук І. О.

*студент юридичного факультету,
Західноукраїнський національний університет*

ГІГ-КОНТРАКТ ЯК ВИД ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО ДОГОВОРУ

15 липня 2021 року Верховна Рада України прийняла в другому читанні Закон України 1667-IX «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» (далі - Закон), який впроваджує спеціальний правовий режим Дія Сіті для компаній, які працюють в сфері ІТ. Одним з ключових елементів такої системи є гіг-контракт, який є запозиченою одиницею англо-саксонського права.